

NADNIEMENSKI KURIER POLSKI

Orszakowej 13 tel. 106
Redakcja otwarta od 12-115-6
Administracja - 10-114-6
Prenumerata miesięcznie zł. 4.
z odnośnikiem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

№ 198 Rok II
GRODNO
niedziela 19 lipca 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wioraz m/m za tekstem 20 gr. Drobnio za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicy 8-mi asfaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w nagłówku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

PA
KINO
LA-
CE

ulica Pocztowa № 4.

Wielka
atrakcja

POLA NEGRI jako „Czarna Lu”
(na paryskim bruku) Pola Negri w tym filmie ukaże się nam jako prawdziwa

apaszka Paryża a jednocześnie dama eleganckiego świata

Teatr Miejski

dyrekcja Br. Skąpskiego

Dziś w niedzielę 19 lipca

Po raz ostatni

„Karpaccy Górale”

(Nad Czeremoszem)

Barwna sztuka w 3-ach aktach 7-iu odsłonach

Józefa Korzeniewskiego

Początek o godz. 8, 30

Reżyser Br. Skąpski

O podatkach komunalnych

Nie zważając na krytyczne położenie całej ludności naszego miasta, nasi czcigodni ojcowie miasta na bieżący rok podatkowy zwiększyli podatek mieszkaniowy o 30 proc., a podatek od sztyldów o 100 proc.

Ciekawem byłoby wiedzieć, co ich powodowało i jakie motywy wysunął Magistrat dla sankcjonowania podwyższenia już i bez tego zbyt wielkiego podatku.

Sądząc logicznie, każdy z nas dobrze rozumie, że minus może dać tylko minus, zero także zero.

Zapytuje się, co może dać podatkowy płatnik, posiadając zerowy budżet?

Z tym powinni liczyć się jak miejsca prawodawcy, tak i miejsca wykonawcy.

Lecz działalność ich wykazuje odwrotne rezultaty.

Magistrat, a zarówno Rada Miejska, łupi, t. j. drze z żywych i martwych, żeby tylko wypełnić swoje raz powzięte plany.

Byłoby do przebaczenia, gdyby nasi gospodarze miasta mieszkali gdziekolwiek na Marsie, ale przecież żyjąc tutaj z nami, widzą gorzkie tży swo-

ich współobywateli, żyjących formalnie z dnia na dzień, słyszą wzdychania swoich bankrutujących „parobków”, ostatnie samobójstwa ofiar pieniężnego kryzysu. Nic to ich jednak nie wzrusza, zbierają tyle rozmaitych podatków, jak nigdy.

W czasach przedwojennych Magistrat nie ścigał podatków od sztyldów, okien, balkonów, instytucji rozrywkowych, a jednakże starczało na wszystko... nawet na skwery.

Dlaczego obecnie tak przynagliło?... Naco teraz tyle środków finansowych potrzeba naszemu miejskiemu samorządowi?

Czyby tyle pieniędzy wydatkował Magistrat na urządzenie miejskich ogrodów, które w obecnych ciężkich czasach są niepotrzebnym zbytkiem.

Kiedy niema chleba, kiedy niema koszuli na ciele, wtedy nie pora na kwiaty i palmy.

Mogłby ktoś powiedzieć: „jako niema chleba, jako niema koszuli na ciele? Patrzenie w jakich strojach spacerują po Dominikańskiej”!

Prawda... Lecz spaceruje 5% całej naszej ludności, a 95% przesiaduje w swych mieszkaniach, z braku pieniędzy i zajęcia.

O tych zaś obywatelach, którzy męczą się w suterynach, niema co już nawet mówić.

Dla tych wcale nie są potrzebne pięknie rozplanowane ogrody z drózkami posypanymi żółtym piaseczkiem...

Tym potrzebna robota, pomoc... potrzebne są tanie obiady...

W czasach przedwojennych, a nawet w pierwszych latach wojny były tutaj tanie ludowe stołówki, a obecnie co?

Podatki, podatki... i podatki bez końca...

Miron Brzeski.

Zamieszczając powyżej pełen rozgoryczenia artykuł zaznaczamy, że z punktem widzenia Sz. autora na kwestję ogrodów i skwerów nie możemy się zgodzić, gdyż uważamy, że właśnie w tych ciężkich szarych czasach konieczna jest ta odrobina piękna jakie stanowią ogrody i kwiaty. Te ostatnie miasta nie rujnują i chyba nie one są przyczyną tych nadmiernych podatków o jakich wspomina autor.

Konferencja Zw. Wł. Nieruchom.

Dnia 15 lipca odbyła się w lokalu Zw. Właśc. Nier. m. Grodna konferencja delegatów wspomnianego Zw. z przedstawicielami Grodzieńskiego Oddziału Kresowego Związku Ziemian, w sprawie wspólnej akcji przeciwko Wileńskiemu Bankowi Ziemskiemu, żądającemu natychmiastowej spłaty długu przedwojennego.

Obecni byli: ze strony Zw. Wł. Nier. mec. Zadaj, Sztatman, Makal, pp. L. Załucki, M. Chwiliwicki, oraz radca prawny Magistratu mec. Nielubowicz. Ze strony Zw. Ziemian pp. O'Brien de Lacy i Eynarowicz.

Wobec ważności dla wszystkich dłużników W. B. Z. uchwał, zapadłych na tej konferencji podajemy je naszym czytelnikom do wiadomości.

Na wstępie delegacji Zw. Ziemian oświadczyli, iż z wielką chęcią przychylają się do wspólnej akcji przeciwko Wileńskiemu Bankowi Ziemskiemu, rozpoczętej przez tut. Zw. Wł. Nier. i ze swej strony delegują na mający się odbyć w Wilnie zjazd miast swego przedstawiciela w osobie p. Lempickiego.

Z ramienia Zw. Wł. Nier. obrano delegację w osobach: adw. Zadaja,

r. pr. zw. adw. Sztatmana, p. L. Załuckiego, oraz r. pr. Magistratu m. Grodna adw. Nielubowicza.

W sprawie p. 5 porządku dziennego zjazdu w Wilnie o ustaleniu sposobu wspólnej akcji obrony interesów dłużników, postanowiono wystąpić na zjeździe ze swoim referatem.

W imieniu Zw. Ziemian i Zw. Wł. Nier. m. Grodna postanowiono wysłać depeszę do takichże Zw. w Stonimie, Wolkowskú i Sokółce z prośbą o wysłanie swoich przedstawicieli na zjazd do Wilna.

Nie wątpimy, iż wybrana delegacja obu Związków będzie stała na wysokości swego zadania a swoją wiedzą i energią przyczyni się do pomyślnego załatwienia sprawy.

Wyjeżdżającej delegacji życzymy szczerze powodzenia.

Nawiązanie styczności z oficerami rezerwy.

Wyciąg z rozkazu D-cy O. K. Nr. III.

„Celem nawiązania ściślejszego kontaktu między armją czynną a oficerami rezerwy, podaję poniżej wytyczne, które polecam w granicach możliwości i zaleźnie od warunków lokalnych zastosować:

1) W miejscu, gdzie znajdują się kasyna garnizonowe, dołożyć starań, aby do zarządu wprowadzić przedstawiciela miejscowej organizacji oficerów rezerwy.

2) W kasynach garnizonowych oddać pokój dla umieszczenia zarządu tejże organizacji, oraz zezwolić przyjeżdżnym oficerom rezerwy na korzystanie z wolnych miejsc w hotelach oficerskich za normalną opłatą.

3) Postarać się koniecznie przyciągnąć oficerów rezerwy do współpracy w T.W.W., organizując w porozumieniu z nimi odczyty, któreby odpowiadały potrzebom oficerów rezerwy w dziedzinie wojskowej, urządzając zajęcia praktyczne przez zapoznanie oficerów rezerwy z bronią, ewent. organizując ćwiczenia aplikacyjne czy praktyczne z udziałem oficerów rezerwy.

4) Propagować i szerzyć wśród oficerów rez. ideę przysposobienia wojskowego i Polskiego Białego Krzyża, pociągając ich do współpracy”.

Z prasy wileńskiej

O uruchomieniu kolei z Wilna do Libawy

Sensacyjne rewelacje „Pirmdeena” — Tajemniczy telegram min. Sehji.

Z Rygi donoszą: Przed niedawnym czasem, pisma lotewskie wypowiedziały się za jaknajszyszym zlikwidowaniem polsko-litewskiego konfliktu, a to ze względu, że uniemożliwia on tranzyt z Polski przez Litwę, a zamykając dawną linię kolejową, t. zw. Drogi Żelaznej Libawo-Romeńskiej, grozi portowi Lotewskiemu Libawie zupełną ruiną ekonomiczną.

Obecnie „Pirmdeena” podaje sensacyjną wiadomość, że w swoim czasie w komisji Ligi Narodów, prowadzone były pertraktacje pomiędzy przedstawicielami Polski, Łotwy i Litwy, w sprawie uruchomienia linii kolejowej libawo-romeńskiej. W obradach uczestniczyli jakoby też przedstawiciele innych mocarstw zachodnio-europejskich. Cała sprawa rozpatrywana była pod kątem ściśle gospodarczym nie zaś politycznym. Otóż zdaniem pisma osiągnięto na tym gruncie zupełne porozumienie. Ruch kolejowy miał być kierowany przez mianowaną przez Ligę Narodów specjalną komisję międzynarodową. Jednak niespodziewanie dla wszystkich ówczesny minister spr. zagr. p. Sehja, bez żadnych powodów odwołał nagłe przedstawiciela Łotwy p. Waltera, przesyłając mu telegram z rozkazem natychmiastowego przerwania rokowań. Pertraktacje nie były już więcej podejmowane.

Wiadomość ta wywołała sensację w Rydze. „Pirmdeena” domaga się od rządu natychmiastowych wyjaśnień.

„Słowo”.

Obawa przed zdemaskowaniem perfidji sowieckich

Konsternacja w sferach komunistycznych.

Z Moskwy donoszą, że w sferach komunistycznych zapanowała konsternacja z powodu wiadomości o zamierzonym jakoby ogłoszeniu za granicą wszystkich tajnych dokumentów, dotyczących porozumienia istniejącego pomiędzy generalnym sztabem niemieckim i bolszewikami, w okresie pierwszych dwóch lat rewolucji. Według tych wiadomości, zaczerpniętych ze źródeł sowieckich, mają być ogłoszone dokumenty protokółów sojuszu niemiecko-sowieckiego, zawartego w Stokholmie, dn. 31 marca 1918 r. pod przewodnictwem Gajekawo i Worowskiego, oraz raporty znajdujących się obecnie w Rosji oficerów: Frisza, Bode, Cymermann, Andersa, Haasa, Kleina i Breitza, w sprawie wypłaconych sum i t. d.

W komunistycznych sferach obawiają się, że opublikowanie tych dokumentów, może zdyskredytować sowieckich działaczy pracujących obecnie poza granicami Sowdepji, a otrzymujących instrukcje od rządu SSSR.

„Słowo”.

Pożar.

W dniu 13 bm., we wsi Likówka, gminy Łaszańskiej, z nieustalonej przyczyny wybuchł pożar, skutkiem którego spaliły się 3 stodoły i

jeden dom, na szkodę mieszkańców tejże wsi: Drapskiego Antoniego, Fańki Grzegorza i Drapskiego Tomasza.

Ogólne straty wynoszą 4.500 zł.

W związku z pożarem, o którym notatkę policyjną umieszciliśmy powyżej, zgłaszał się do naszej redakcji jeden z mieszkańców Grodna, który bawiąc w interesach w pobliżu miejsca wypadku, był świadkiem nocyżnym pożaru, który powstałszy szerzył się bez żadnych przeszkód ze strony bezradnej, wobec absolutnego braku środków ratowniczych, ludności miejscowej.

Tyle się ciągle pisze o działalności i rozwoju instytucji pożarniczych tyle samochwalstwa i wynoszenia pod niemiobiosy zasług tych instytucji, położonych w celach opanowania klęsk pożarowych.

Obecnie również mamy w biurku redakcyjnym nadestany nam gotowy do druku artykuł, w zakresie kursów pożarniczych na terenach tut. województwa. A więc ciągła teoria, mająca dać w przyszłości błogosławione skutki, a jednocześnie absolutny brak zarządzeń w celu zmuszenia mieszkańców do posiadania rejestrowanych w każdej chacie narzędzi ratowniczych. W razie pożaru niema absolutnie czem przeciwdziałać klęsce, dzięki czemu, najmniejszy wypadek przybiera zazwyczaj rozmiary katastrofy.

Radzibyśmy wiedzieć, dlaczego tak jest i czy robi się z ramienia władz państwowych cośkolwiek w kierunku polepszenia sytuacji.

Zarządzenie

Na zasadzie art. 12 ustawy z dnia 21 lutego 1922 r., o obowiązku odstępowania zwierząt pociagowych i wozów na rzecz Państwa (Dz. Ust. Nr. 21, poz. 166), oraz par. 56 rozporządzenia wykonawczego do powyższej Ustawy z dnia 11 maja 1922 r. (Dz. Ust. Nr. 36, poz. 310) i na mocy reskryptu Pana Wojewody Białostockiego z dn. 26 czerwca 1925 roku L. 389/M), ogłaszam rejestrację rowerów na terenie powiatu Grodzieńskiego i zarządzam co następuje:

- Każdy właściciel, względnie posiadacz roweru, obowiązany jest w terminie do 1-go sierpnia 1925 r. zaopatrzyć się w Starostwie ew. we właściwym Urzędzie Gminnym (Magistracie) w blankiety deklaracji i po sumiennym wypełnieniu, złożyć je w 2-ch egz. w terminie do 10-go sierpnia rb. w Starostwie — pokój nr. 16.
- Urzędy Państwowe i Samorządowe składają deklaracje, w tym samym trybie. Obowiązkiem rejestracji rowerów nie podlegają osoby wymienione w art. 7 Ustawy.
- Winni niezarejestrowania rowerów lub podania fałszywych danych będą karani w drodze administracyjnej, na mocy art. 28 Ustawy z dnia 21. II. 1922 r. (Dz. Ust. Nr. 21, poz. 166), grzywną do wysokości wartości odnośnego roweru, lub aresztem do sześciu miesięcy.
- Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Starosta K. Rogalewicz.

Grodno, dn. 3 lipca 1925 r.

Składajcie ofiary na L. O. P. P.

List do Redakcji

Szanowny Panie Redaktorze!

W Nr. 191 Pańskiego pisma ukazała się kronikarska wzmianka, że w dniach najbliższych w Teatrze Miejskim, na korzyść studentów-rosjan odegrane będą w języku rosyjskim dwa dramaty: „Ubodzy duchem” (mójego pióra) i „Żydzi” Czirikowa.

Pomimo, że dramat „Ubodzy duchem” był przedstawiony w Starostwie do cenzury a „Żydzi” byli grani niejednokrotnie na polskich scenach, oraz, że posiadam „koncesję” na organizowanie przedstawień, Starostwo odmówiło mi wydania pozwolenia na wystawienie powyższych sztuk.

Zawiadamiając o powyższym Sz. Publiczność, uważam jednocześnie za obowiązek dodać, że posłałem skargę do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, skąd jestem przekonany, pozwolenie otrzymam.

Proszę przyjąć i t. d.

Riotr Kraczkiewicz.

Grodno dn. 16/VII 1924 r.

Nauczyciel i nauczycielka

Sily wykwalifikowane udzielają lekcyj ze wszystkich przedmiotów, wchodzących w zakres szkół średnich po cenach przystępnych.

Wiadomość w redakcji. 14-x

Uczenica starszego kursu Seminarjum Naucz. w Grodnie poszukuje lekcyj w miejscu lub na wyjazd. Wiadomość w redakcji 10-x

Dyrekcja Spółdzielni Wojskowej O. K. III w Grodnie, Piłsudskiego 3

poleca artykuły spożywcze, wędliny, galanterję, towary biawatne, kosmetykę, kostjomy kąpielowe, bieliznę miękką i damską przybory sportowe, meble, nacz. nia kuchenne — aluminiowe, emaljowane, szkło, porcelanę i fajans, wyborowe wina krajowe i zagraniczne, kilimy.

Ceny konkurencyjne. Hurt i detal.

Węgiel górnośląski najlepszej jakości po cenie 85 złotych za tonę loco stacja Grodno.

17-

ROZKŁAD

jazdy pociągów ważny od 5 czerwca 25 r.

№ pcc.	Rodzaj pociągu	Przyjazd do Grodna		Odjazd z Grodna		Stacja	Dokąd
		Godz.	Min.	Godz.	Min.		
256	Miesz.	1	20	—	—	Mosty	Grodno
704	Posp.	1	34	1	42	Zemgala	Warszawa Gl.
732/733	Osob.	1	23	2	08	Suwalki	Warszawa Wil.
711	Osob.	2	42	2	52	Warszawa Wil.	Wilno
731/734	Osob.	4	08	4	48	Warszawa Wil.	Suwalki
258	Miesz.	—	—	5	00	Grodno	Mosty
703	Posp.	4	35	4	43	Warszawa Gl.	Zemgala
257	Miesz.	—	—	6	25	Grodno	Jeziory
241	Osob.	9	26	10	01	Suwalki	Białystok
254	Miesz.	10	15	—	—	Mosty	Grodno
258	Miesz.	11	50	—	—	Jeziory	Grodno
714	Osob.	11	52	12	02	Zemgala	Warszawa Wil.
242	Osob.	—	—	18	30	Grodno	Suwalki
256	Miesz.	—	—	19	30	Grodno	Mosty
713	Osob.	14	10	14	20	Warszawa Wil.	Zemgala
243	Osob.	17	50	18	30	Białystok	Suwalki
712	Osob.	22	17	22	27	Wilno	Warszawa Wil.

Czy jesteś już członkiem cywilnego klubu sportowego?

CRESOVIA